No. 107. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 7 September.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 3den September.

De *Messager* vermeldt dat de departementale raden van Indre-et-Loire en van Vienne zich tegen de recensie-maatregelen hebben verklaard, en de wettigheid of regtmatigheid er van hebben betwist. Het waren de eenige van de 70 departementale raden wier beraadslagingen thans bekend zijn. Men heeft intusschen vroeger ook gesproken van het departement du Nord, als waarvan de algemeene raad zich insgelijks met den maatregel niet had kunnen vereenigen.

— Te Limoges zijn den 31sten Augustus eenige onlusten voorgevallen, die echter spoedig door de maatregelen der autoriteiten gestild zijn.

— De hertog *van Aumale* is thans met zijn bataillon dat uit Afrika met hem mede teruggekomen is tot Chalons-sur-Saone gevorderd. Overal wordt zoowel de Prins als zijne troepen door de plaatselijke besturen en de bevolking feestig onthaald.

— De onlangs uit Brussel alhier gekomen commissarissen, de heeren *de Meulenaere*, *Liedts* en *Deschamps* zijn thans, als leden eener commissie, den gezant *Lehon* toegevoegd, om onder diens voorzitterschap onderhandelingen betrekkelijk de handelsbetrekkingen tusschen beide lande te openen met onze ministers van buitenlandsche zaken, finantien en koophandel.

— Men heeft tijdingen uit Madrid tot den 27sten Augustus. Het gouvernement was nog niet kunnen slagen in de sluiting der leening van 60 millioenen realen, doch bleef daarover nog steeds onderhandelen. Na aan het openbaar gevoelen te hebben voldaan met [illegible] van het ontwerp voor den afstand der eilanden Fernando Po en Annobon, was het gouvernement thans bedacht om eene spaansche kompagnieschap van kolonisatie daar te stellen.

— Men heeft tijdingen uit Konstantinopel tot den 9den, en uit Alexandrie tot den 22sten Augustus, doch zij behelzen weinig nieuws. De Porte besteedde hare voornaamste zorg aan binnenlandsche maatregelen, en er werden firmans uitgevaardigd voor de verbetering van den toestand der onderworpen provincien. Vooral was er veel in Syrie te doen, welk gewest op verre na niet bevredigd is; verdeeldheid en regeringloosheid heerschen aldaar integendeel bijna overal. — De pacha van Egypte had de consuls der Europesche mogendheden, die weder naar Alexandrie teruggekeerd zijn, zeer welwillend ontvangen, en men kon de diplomatieke betrekkingen thans volkomen hersteld rekenen.

— De jongste berigten uit China van den 20sten Mei beschouwt men hier niet zeer gunstig voor de Engelschen. De handel had, onder begunstiging van den wapenstilstand, weder eenige levendigheid bekomen, welke echter thans niet lang meer zoude duren. De Chinezen maakten gebruik van de vrees voor de hervatting der vijandelijkheden om weinig gelds te betalen voor de britsche en indische koopwaren, en daarentegen hunne thee duur af te zetten.

Alle brieven stellen overigens eene beslissing als op handen voor, en melden voorts dat de kapitein *Elliot* met het eskader weder voor Canton was verschenen op het gerucht of het berigt, dat 50,000 Chinesche soldaten uit het noorden waren aangekomen en eene dreigende houding wilden aannemen. De keizer wilde van niets dan van de verdelging der vreemdelingen hooren, en zich-zelven aan het hoofd der troepen stellen, indien zijn broeder *Meen-Yang* en zijn eerste minister *Hoe* den vijand niet tot reden konden brengen. Zoowel te Bombaij als te Calcutta verwachtte men, volgens de dagbladen dier steden, dat Canton door de Britsche magt zou bezet worden.

— Ter beurze van heden (3 *September*) waren genoteerd: 5 pCt. 116,90; 3 pCt. 77,35; Nap. r. 104,80; Sp. Ardoins 22½; Rom. l. 103.

Van den 4den. — Onze bladen houden zich thans, behalve met de zaak der belasting-omschrijving, met redeneringen bezig nopens de zamenstelling van het nieuwe Britsche kabinet.

— Een der oudste leden van de kamer der gedeputeerden, die dikwijls als oudste lid na de opening der zitting het voorzitterschap tijdelijk heeft bekleed, de heer *Nogaret*, is thans in negen-en-zeventigjarigen ouderdom overleden. Sedert 1817 was hij bestendig lid der kamer.

— De tijdingen uit Spanje houden bij voortduring weinig van belang. Naar men uit Madrid schrijft is de nieuwe Spaansche gezant bij ons hof, de heer *Olozaga*, naar herwaarts op weg.

— Nadere tijdingen uit Konstantinopel van den 17den II. melden dat de gouvernements-stoomboot *Peiki-Scherret* naar Candia moest vertrekken met nieuwe instructien voor den Kapudan-pacha, alsmede met wapenen en munitien om 's rijks arsenalen weder te voorzien en een deel der Muzelmansche bevolking te bewapenen, voor het geval dat de Kandioten eene nieuwe poging tot opstand mogten doen. Sommigen meenden dat *Tahir*-pacha tevens vergunning bekomen zou om naar Konstantinopel terug te keeren.

Het dagblad van Smyrna schrijft uit Konstantinopel van den 17den Augustus dat er aanzienlijke veranderingen onder de leden der Europesche diplomatie op handen waren. Lord *Ponsonby* maakte zich tot zijn vertrek gereed, en hoewel men nog niets van zijn terugontbod gehoord had, geloofde men toch niet dat hij weder op zijn post zou terugkeeren. Als zijn opvolger noemde men sir *Charles Bagot*.

De Fransche gezant verwachtte met iedere brievenmaal de vergunning om met verlof naar Frankrijk te vertrekken. Men geloofde dat ook hij niet zou wederkomen en door den heer *Bois le Comte* vervangen worden.

Eindelijk zou de pruissische gezant, graaf *von Königsmarck*, in de maand October met verlof naar zijn land terugkeeren.

— Ter beurze van heden was de notering: 5 pCt. 116,78; 3 pCt. 77,35; Nap. r. 104,70; Sp. Ardoin 23⅝; Rom. l. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 2den September.

Den 27sten ll. is door het kapittel te Breslau, met de gebruikelijke plegtigheden, een nieuwe vorst-bisschop verkozen, te weten, de domheer Dr. *Joseph Knauer*. De verkozene bekleedde reeds verschillende aanzienlijke kerkelijke waardigheden, en staat zoo wel bij de wereldlijke overheid als bij de geestelijkheid in groote achting. Hij is 77 jaren oud.

— Sedert vorst *Metternich* zich op den Johannisberg bevindt, is dat oord de verzamelplaats van vele aanzienlijke gasten geworden; onder anderen van den russischen gezant te Weenen, graaf *Tatistscheff*, van den russischen gezant te Stuttgart, graaf *Medem*, van den graaf *Senfft*, oostenrijkschen gezant te 's Hage, graaf *Dietrichstein*, oostenrijkschen gezant te Brussel, graaf *Buol*, oostenrijkschen gezant bij de londensche conferentie, baron *van Neumann*, enz.

Op den 1sten dezer heeft de plegtige opening plaats gehad van den ijzeren spoorweg tusschen Keulen en Aken. Zoowel deze beide steden, als ook alle andere langs den weg gelegen plaatsen en eene talrijke van nabij en verre toegestroomde volksschare hebben aan dit gedenkwaardig feest deel genomen. Nadat des morgens ten 8 ure een trein van 13 wagens met genoodigden uit Aken en andere naburige steden, te Keulen aangekomen was, werden de feestgenooten aldaar door den raadsheer *von Ammon* namens het bestuur van den spoorweg begroet, waarna voor den eigenlijken openingsrid een trein van 28 rijtuigen, door drie stoomwagens voortgedreven, gevormd werd, die onder het lossen van het geschut en het aanhoudend gejuich eener talrijke menigte vertrok.

Men had op dezen togt gelegenheid om de voortreffelijkheid van het werk zoowel als de volharding te bewonderen, waarmede groote moeijelijkheden overwonnen zijn geworden. Drie tunnels, ter lengte van 430, van 68 en van 120 roeden, moesten door bergen gegraven worden, terwijl men over het Wurmdal eenen viaduct ter lengte van 892 en op enige plaatsen ter hoogte van 70 voeten heeft moeten aanleggen.

Te Aken werd de trein met groote plegtigheid ontvangen en ver-

eenigde men zich aan een groot feestmaal, waaraan verschillende autoriteiten, en onder anderen ook de Belgische minister voor de openbare werken deel nam, en waar de grootste geestdrift heerschte. De thans voltooide spoorweg zal binnen weinige dagen voor het publiek worden opengesteld.

Denzelfden dag heeft ook de plegtige opening plaats gehad van den spoorweg tusschen Dusseldorf en Elberfeld.

De *Augsburgsche Zeitung* schrijft uit Alexandrië van den 9den Augustus: „Sedert tien dagen liggen er op onze reede twee Engelsche linieschepen *Culcutta* en *Rodney*, het eene van 96, het andere van 94 stukken. Hunne plotselinge verschijning, die men in verband brengt met de gewijzigde vraag betreffende het ontslag der Syrische soldaten, heeft groote opschudding gebaard. *Ibrahim*-pacha meent er een begin van gebeurtenissen in te zien, die welligt een aanhangsel kunnen leveren tot die des vorigen jaars; want ook een jaar geleden verschenen er te Beyrut twee Engelsche linieschepen, gekommandeerd door *Napier*, die met dezelfde schijnbare zorgeloosheid op de reede aldaar het anker wierpen, om, gelijk *Napier* toen zeide, den uitslag van den opstand in den Libanon, vreedzaam mede toe te zien."

ENGELAND.

LONDEN, den 3den September.

Het nieuwe kabinet is thans tot stand gebragt en bestaat hoofdzakelijk uit de volgende personen:

Sir *Robert Peel*, eerste minister;
de hertog *van Wellington*, leider van het huis der lords, zonder eigenlijk staats-ambt;
lord *Lyndhurst*, lord kanselier;
de hertog *van Buckingham*, lord van het geheim zegel;
lord *Wharncliffe*, voorzitter van den raad;
lord *Haddington*, eerste lord van de admiraliteit;
lord *Ellenborough*, voorzitter van den raad van Indie;
sir *James Graham*, secretaris van staat voor de binnenlandsche zaken;
de graaf *van Aberdeen*, secretaris van staat voor de buitenlandsche zaken;
lord *Stanley*, secretaris van staat voor de kolonien;
de heer *H. Goulburn*, kanselier van de schatkist (minister van finantien);
de graaf *van Ripon*, president van den raad van koophandel;
sir *Henry Hardinge*, secretaris van staat voor oorlog;
en graaf *de Grey*, onder-koning van Ierland.

De vorige kamerheeren en adelijke vrouwen van den hofstoet der Koningin hebben hun ontslag genomen en zijn door leden der tory-partij of hunne gemalinnen vervangen.

De voornaamste leden van het nieuwe kabinet hebben hunne betrekkingen reeds aanvaard en de oude ministers zijn afgetreden.

Over het geheel is deze verandering van ministerie zonder spanning tot stand gekomen, en wacht men met de beoordeeling van de personen tot zij door daden hun stelsel hebben doen blijken.

— Eergisteren heeft sir *R. Peel* een groot diner op zijn verblijf, in de tuinen van White-Hall gegeven, waarop bijna al de nieuwe ministers tegenwoordig waren.

De chef van het leger, lord *Hill*, heeft met den heer *Peel* een onderhoud gehad. Naar men denkt zal de eerstgenoemde zijn post behouden.

— De bladen deelen thans uitvoerige uittreksels uit de jongste Indische berigten over de zaken van China mede, die echter in de hoofdzaak met die over Frankrijk reeds bekend zijn, overeenkomen. Men verwachtte den 20sten Mei te Canton en te Macao algemeen, dat het tot eene uitbarsting zou komen. Kapitein *Elliot* had voor Canton post gevat, zoo om de stad aan te vallen, als om de factorijen aldaar tegen eenen mogelijken aanval der Chinezen te beschermen. De Europeanen te Canton waren op hunne hoede. Op 600 Eng. ellen afstand van de factorijen waren de Chinezen begonnen een nieuw fort op te werpen. In de straten van Canton had men bakken water zien plaatsen, als of men voor een bombardement vreesde. Geheele scharen ingezetenen verlieten de stad, en wel, gelijk de Engelschen verzekeren, minder uit vrees voor dezen, dan uit vrees voor het geweld der uit het noorden komende soldaten. De kapitein *Elliot* had het eiland Hong-Kong op nieuw doen bezetten. Ofschoon thans al de aandacht op Canton gevestigd scheen, schreven sommigen aan dien Britschen kommissaris het ontwerp toe om met een deel der vloot noordwaarts te stevenen en door een stouten stap zijne vroegere misslagen goed te maken. Waarschijnlijk moet men hier aan eene nieuwe verschijning voor de rivier van Peking denken, schoon sommigen ook van eenen aanslag op Chusan spreken. De Chinezen hebben dit eiland, nadat het door de Engelschen ontruimd was, dadelijk beginnen te versterken. Aan den admiraal *Parker*, die in Julij met den nieuwen onderhandelaar *Pottinger* uit Indie naar China is weggezeild, worden uitgestrekte ontwerpen tot het bedwingen van den overmoed der Chinezen toegeschreven. Hij zou eene blokkade van de zuidelijke en westelijke kusten tot stand brengen, het eiland Amoy of Emwi, tegenover Formosa, tot zijn hoofdkwartier maken, des noods tot het militair bezetten van Canton overgaan enz. Hij moet te Bombay gezegd hebben, dat de oorlog met China nog wel jaren zou kunnen duren.

— Gisteren stonden de 3 pCt. Geconst. 89½; Ned. 2½ pCt. 51⅝; 5 pCt. 102 drie achtste; Spanje 22 drie achtste; Portugal 18⅝.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 6den September.

De leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal zijn ter vergadering opgeroepen tegen Dingsdag den 14den September aanstaande.

— Van wege Zijne Excellentie den Directeur-Generaal van Oorlog is dezer dagen eene belangrijke beschikking genomen, volgens welke geene aanvragen om gedrukte administrative staten en registers meer onder convert van het Departement van Oorlog, aan de boekhandelaren in de residentie mogen worden gerigt, noch geene verzending van die soort van stukken meer, van wege de bedoelde boekhandelaren, aan de korpsen door tusschenkomst van het Departement van Oorlog, mag geschieden.

De beweegreden tot dezen maatregel is daarop gegrond, dat de vrachtvrije verzending der zoogenaamde gedrukte formulieren voor de armee, zoo als die tot dusverre plaats had, *ten nadeele strekte van vele boekhandelaren, op andere plaatsen, die zich mede met het drukken en uitgeven dezer soort van bescheiden belast hebbende, met opzigt tot de verzending, niet hetzelfde voorregt, als de boekhandelaren in de residentie konden genieten*, en dat het insgelijks niet betamelijk was, dat de griffe van het Departement van Oorlog, tot het verschaffen van portvrije verzending, op paketten werd gesteld, welke niet werkelijk zoodanige orders, brieven of stukken bevatten, waarvoor, in den regel, *alleen* de bestaande portvrijdom wordt verleend.

Wij vernemen dat alle militaire autoriteiten en chefs van korpsen, bij deze gelegenheid, uitdrukkelijk uitgenoodigd zijn geworden, om van hunne zijde ten naauwkeurigste te waken, tegen het *insluiten*, *verzenden* of *ontvangen*, onder hun convert, of dat hunner onderhoorigen, van alle particuliere brieven of stukken welke tot de militaire dienst niet betrekkelijk zijn, ten einde de belangen der schatkist, tegen alle mogelijk nadeel, in dit opzigt, worde gewaarborgd.

— Bij het onlangs met Frankrijk gesloten traktaat, is onder anderen bepaald: »dat de inwoners der beide Rijken niet onderworpen zullen zijn, ter zake van hunnen handel of hunne nijverheid in de havens, steden of plaatsen, hoegenaamd, der beide Rijken, hetzij zij zich aldaar vestigen, of er slechts tijdelijk verblijven, aan regten, schattingen of belastingen, onder welke benaming het ook zij, anders of hoogere dan die, van de inboorlingen geheven wordende."

De vraag heeft zich voorgedaan, of dit gedeelte der bedoelde overeenkomst ook eenige verandering brengt in de toepassing van de tabellen 7 en 8 der wet op de patenten van den 21 Mei 1819 (*Staatsblad n°.* 34), en de voorlaatste zinsnede van art. 161 der algemeene wet van den 26 Augustus 1822 (*Staatsblad n°.* 38), betrekkelijk tot vreemde kramers en marsdragers.

Bij resolutie van den 6 Augustus ll., n°. 53, heeft Z. Exc. de minister van finantien, ter beantwoording dier vraag, te kennen gegeven, dat, volgens dit verdrag, de Fransche onderdanen, ook ten opzigte van het patentregt, met Nederlanders moeten gelijk gesteld worden, en dat gevolgelijk een, hier te lande gevestigd Fransch onderdaan aan geen hooger patentregt, dan een inboorling, moet onderworpen worden, en een, niet hier te lande gevestigd, Fransch onderdaan aan een gelijk patent als een, ter zake van zijnen handel, buiten 's lands gevestigd Nederlander, die alhier tijdelijk zijn handel komt uitoefenen.

— De minister van finantien heeft, bij resolutie van den 13 Augustus ll., n°. 75, bepaald, dat, wanneer aan eenigen fabrikant of trafikant, een onvoorziene meerdere inslag van brandstoffen, krachtens de resolutie van den 3 Maart 1835, n°. 73, of van den 8 April 1836, n°. 104, wordt toegestaan, dan waarvoor hem vrijdom was verleend, hij deze hoeveelheid, bij den aanvang van het jaar, op rekening waarvan die hoogere inslag strekken moet, zal behooren voorhanden te hebben, en dat, wanneer het blijken mogt, dat hij daarvan in het voorafgaande jaar verbruikt heeft, hij deswege den accijns van het niet vrijgestelde gedeelte zal moeten betalen.

— Ten einde allen twijfel weg te nemen, die, bij sommige ontvangers van 's Rijks middelen zou kunnen bestaan, met betrekking tot de verantwoording der schatkistbiljetten, daargesteld naar aanleiding der wet van den 27 December 1840 (*Staatsblad n°.* 79), welke, tot voldoening van belastingen, aan de ambtenaren mogten worden aangeboden, mitsgaders ten aanzien van de berekening der, op die biljetten, te goed komende renten, heeft Z. Exc. de minister van finantien, bij aanschrijving van den 19 Augustus ll., n°. 136, aan den staatsraad gouverneur van Zuid-Holland te kennen gegeven, dat de voorschriften, vroeger vastgesteld, wegens de verantwoording en de berekening der renten van de *zes* per cents, en later van de *vier* per cents schatkistbiljetten, uitgegeven volgens de wet van den 28

April 1834 (*Staatsblad* n°. 14), ook alsnu behooren te worden toegepast op de verantwoording der schatkistbiljetten, waarvan de daarstelling bij de wet van den 27 December 1840 voormeld, is toegestaan, mitsgaders op de berekening van de, op die biljetten, verschenen renten, tegen *vier* ten honderd in het jaar.

— Men verneemt, dat Z. M. benoemd heeft tot controleur der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen te Leiden *L. Schuphoven*, thans controleur te Apeldoorn; te Apeldoorn *W. H. van Diest*, thans controleur te Bath; en te Bath, *C. Sakes*, thans visiteur der in- en uitgaande regten en accijnsen te Amsterdam.

— De directeur-generaal van oorlog heeft ter kennisse van het leger gebragt, dat Z. M., ten gevolge van de deswege door hem aan Hoogstdenzelven voorgestelde vraag, heeft beslist, dat de officieren buiten dienst, van parapluien mogen gebruik maken.

— De arrondissements regtbank te Groningen, kamer van correctionele zaken, heeft *J. A. Fetz* tooneelspeler, opposant tegen het vonnis dier regtbank, van den 9den September 1840 *bij verstek* tegen hem gewezen, en waarbij hij, wegens het in het openbaar en boosaardiglijk aanranden der regten van het Koninklijk Stamhuis, benevens de waardigheid en het gezag van den Koning, alsmede wegens het smaden en honen van diens persoon, tot eene gevangenisstraf van twee jaren was veroordeeld, bij haar vonnis van den 1. dezer *vrijgesproken*. De beklaagde was door den heer advocaat *Schaap* in zijne verdediging geadsisteerd. Men zal zich herinneren, dat *Fetz* ter zake voorschreven in de procedure tegen *Meeter*, *Bolt* en anderen is betrokken geweest.

— Den 1sten dezer is van Amsterdam vertrokken de 2de kompagnie van het garnizoens-bataillon, sterk 2 officieren en 130 onder-officieren en manschappen, bestemd naar Brielle en Hellevoetsluis, alwaar in elk dezer plaatsen de helft dier kompagnie tot nader order garnizoen zal houden.

De commissie tot de verzoekschriften van de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft ll. Vrijdag verslag uitgebragt:

I. Bij monde van den heer *van Hoorn van Burgh*, op een request van korenmolenaars en bakkers in den omtrek van Alphen, die zich beklagen over de moeijelijkheid, welke zij ondervinden door de wijs, waarop de belasting van het gemaal wordt geheven. Requestranten zouden verlangen, dat deze belasting bij admodiatie werd geheven. — Nedergelegd ter griffie.

II. Bij monde van den heer *van Panhuys*, op een adres van *Jurling*, commissionair in effecten te Amsterdam, nopens den vervroegden overgang der uitgestelde in werkelijke schuld. — Ter griffie, terwijl het verslag zal worden gedrukt; en

III. Bij monde van den heer *van Heloma*, op een request van notarissen uit de arrondissementen Utrecht en Leeuwarden, hunne bezwaren te kennen gevende nopens de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek, betrekkelijk de vereffening van boedels, waarin minderjarigen betrokken zijn. — Griffie.

Door den heer *van Sonsbeeck*, raadsheer in het provinciaal geregtshof van Overijssel, wordt aan de Kamer hulde gedaan van zijn werkje: *Bijdrage ter regeling van het beheer der dijk- en polderbesturen, en van de conflicten van attributie.* — Plaatsing in de boekerij.

— Bij de bedenkingen door de afdeelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal op het ontwerp houdende instructie voor de algemeene rekenkamer, in het rapport ll. vrijdag uitgebragt, heeft eene der afdeelingen, met opzigt tot de zoogenaamde rekenings- of regelingswet der begrootingen, zich onder anderen als volgt uitgelaten.

» De bloote mededeeling eener misschien onjuiste rekening zou slechts leiden, om onregelmatigheid te doen kennen, en de vaststelling zou het openlijk blijk zijn dat er in het geldelijk beheer orde bestaat. De openbaarheid dier orde en het algemeen bewustzijn daarvan zou bij alle standen een vertrouwen doen geboren worden, waaraan het thans te veel ontbreekt. Zoo er voorts een kennelijke hoofdtrek der Grondwet is aan te wijzen, dan is het zeker deze, dat de Staten-generaal gelden toestaan, en waken dat die regtmatig worden gebruikt. Ter uitvoering hiervan moeten de rekeningen der Rekenkamer worden vastgesteld, of de Staten-Generaal zouden ze met hare mogelijke gebreken slechts moeten aanzien en dulden, zoo als zij worden medegedeeld. Wie nu anders dan de wetgevende Magt is eigenaardig tot die vaststelling geroepen? De Rekenkamer kan hare eigen rekening niet goedkeuren, de Koning alleen niet zijn opperbestuurder der geldmiddelen (art. 60 der Grondwet). Die vaststelling voorts sluit den Koning niet uit, want geene wet, dus ook niet eene rekenwet, kan zonder den Koning plaats hebben.

Andere leden waren van tegenovergesteld gevoelen, en oordeelden dat hier te Lande van zoodanige rekenwet niet wel questie zijn kan.

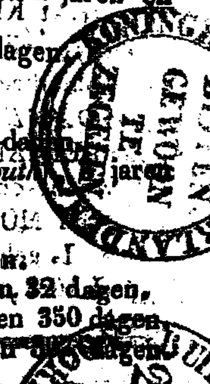
Ten tweede, drong men er op aan, dat aan de leden der Staten-Generaal bij de wet de gelegenheid zou opengesteld worden, om de stukken en bescheiden, behoorende bij de rekening, aan de Kamer, naar luid van art. 126 der Grondwet, medegedeeld, bij de Rekenkamer te kunnen gaan inzien niet tot het uitoefenen van eenige *contrôle*, doch alleen tot het verkrijgen van opheldering omtrent posten, somwijlen in de rekening duister gebleven. Sommige verlangden, dat aan de Rekenkamer de verpligting worde opgelegd, om, even als volgens art. 13 aan den Koning, zoo ook de Staten-Generaal te dienen van berigt wanneer zulks mogt gevraagd worden. Zonder nu de Rekenkamer in den eigenlijken zin te beschouwen als een uitvloeisel van de Volksvertegenwoordiging, meende men dat, dewijl de wetgevende Magt volgens onze Grondwet berust bij den Koning en de Staten-Generaal, ieder van de takken van wetgeving gelijk regt heeft, om zich de noodige inlichtingen te verschaffen ten aanzien van een belangrijk punt van wetgeving, de geldmiddelen namenlijk. Men wenschte de bevoegdheid, om stukken ten fine van berigt in handen van de Rekenkamer te stellen, of inlichtingen van haar te vragen, onbeperkt door de wet aan de Staten-Generaal toegekend te zien.

Ten derde handelde men over het verband tusschen de geldmiddelen uit onze Overzeesche Bezittingen afkomstig en de bemoeijingen van de Algemeene Rekenkamer. Sommigen oordeelen dat na hetgene omtrent art. 59 der Grondwet ten vorigen jare is voorgevallen, de gegeven ophelderingen juist en voldoende moeten geacht worden. Aan den anderen kant werd slechts beweerd dat, ook na de bijvoeging aan art. 59 der Grondwet gebragt, het opperbestuur des Konings nooit dezen uitgestrekten zin hebben kan, welken men er aan blijft geven; en dat het opperbestuur niet zoodanig in het finantiële der Overzeesche Bezittingen kan ingrijpen, dat aan de Rekenkamer, den algemeenen controleur van alle Lands bezittingen en inkomsten, slechts het eenvoudig feit van het overbrengen van een zoogenaamd batig saldo in 's Lands kas zou behooren bekend te worden. In eene der Afdeelingen werd te kennen gegeven, dat men genoegzaam kenbaar gemaakt heeft, dat men in geene deele verlangde 's Konings opperbestuur over de bezittingen in andere werelddeelen te beperken; dat men evenmin aan de Rekenkamer inlichting wenschte te geven in de huishoudelijke administratie der koloniën, zonder krenking evenwel van dat opperbestuur; zonder bemoeijing van de Rekenkamer met het administratief beheer der koloniën, meende men, dat aan dat collegie kan worden opgedragen de controle over de ontvangsten uit de Overzeesche Bezittingen voortspruitende, in zoo verre die ontvangsten in dit Rijk worden gedaan. Geene bloote opgaven van de hoeveelheden ontvangen en verkochte producten, van de daarvoor bedongen prijzen, is voldoende; ook dit moest door de rekenkamer worden geverifieerd. Worden hier van ook in dit rijk ten behoeve van de koloniën uitgaven gedaan, dan erkent men volgaarne dat die uitgaven niet aan het onderzoek, de goed- of afkeuring van de rekenkamer, zijn onderworpen. Dan, om op eene wettige wijze te geraken tot de kennis van het batig slot, beschikbaar ten behoeve van het moederland, moeten de bruto-opbrengsten van de koloniën aan de kennisneming van de rekenkamer worden onderworpen, vooral ook om te verhoeden, dat geene uitgave uit de koloniale kas kan worden gedaan geheel vreemd aan de koloniën.

Ten vierde, bleef men er op aandringen, dat geene betaling zou kunnen worden gedaan, zonder voorkennis van de rekenkamer. Zij verlangde ook daarom juist het *visa* van de rekenkamer voor de voorbetalingen, dat *visa* zou dus met de wettiging of latere vereffening van de schuldvordering niets gemeens hebben, maar alleen strekken om aan de Rekenkamer de kennis te verschaffen van den wezenlijken staat van 's Rijks kas. Aan alle comptabelen, daaronder de agenten, moest de verpligting worden opgelegd, om, door maandelijksche inzendingen van maandstaten, der rekenkamer met het bedrag van de ontvangen, uitgegeven en in kas zijnde gelden bekend te maken. Men meende, dat, bij aldien aan de rekenkamer het voorafgaand *visa* werd toegekend, het onmogelijk zou zijn, dat er mandaten worden geslagen voor betalingen op geene begrooting voorkomende, en waarvan de rekenkamer vooraf noch daarna iets heeft geweten, blijkens den al te bekenden staat B. van het vorig jaar.

Zie hier eene chronologische lijst van de vier en twintig eerste ministers die sedert het jaar 1754 in Engeland aan het hoofd van de zaken hebben gestaan, met de dagteekening hunner benoeming en den tijd dat zij aan het bestuur zijn geweest:

5 April 1754. De hertog *van Newcastle*, 8 jaren en 53 dagen.
29 Mei 1762. De graaf *van Bute*, 322 dagen.
16 April 1763. De heer *G. Grenville*, vader van lord *Grenville*, 2 jaren en 87 dagen.
12 Julij 1765. De markies *van Rockingham*, 1 jaar en 21 dagen.
2 Augustus 1766. De hertog *van Grafton* 3 jaren en 179 dagen.
28 Januarij 1770. Lord *North* (graaf *van Guilford*) 12 jaren en 34 dagen.
3 Maart 1782. De markies *van Rockingham* 132 dagen.
13 Julij 1782. De graaf *van Shelburne* 266 dagen.
5 April 1783. De hertog *van Portland* 266 dagen.
27 December 1783. *William Pitt* 17 jaren en 80 dagen.
17 Maart 1801. De heer *A. Addington* (lord *Sidmouth*) 3 jaren 56 dagen.
12 Mei 1804. *William Pitt*, 1 jaar en 211 dagen.
8 Januarij 1806. Lord *Grenville*, 1 jaar en 64 dagen.
13 Maart 1807. De hertog van *Portland*, 3 jaren en 32 dagen.
23 Junij 1810. De heer *Spencer Perceval*, 1 jaar en 350 dagen.
8 Junij 1812. De graaf *van Leverpool*, 14 jaren en [illegible] dagen.

14 April 1827. De heer *George Canning*, 121 dagen.
10 Augustus 1827. Lord *Goderich*, 168 dagen.
25 Januarij 1828. De hertog *van Wellington*, 2 jaren en 301 dagen.
22 November 1830. De graaf *Grey* 3 jaren en 231 dagen.
11 Julij 1834. Lord *Melbourne*, 128 dagen.
16 November 1834. De hertog *van Wellington* (voorloopig) 22 dagen.
8 December 1834. Sir *Robert Peel*, 131 dagen.
21 April 1835. Lord *Melbourne*, 6 jaren en 130 dagen.
31 Augustus 1841. Sir *Robert Peel*.

Onder de schilderijen op de tentoonstelling te Vlissingen, tijdens de ontblooting van het standbeeld van *de Ruijter* aldaar, bevond zich die van den Goeschen kunstenaar *Wulffaert*, voorstellende den dood van *de Ruijter*, hetwelk bij 's Konings bezoek op den vorigen dag, mede dadelijk Zr. Ms. aandacht getrokken had; behaagde het Hoogstdenz. naar den prijs onderzoek te doen en last te geven om het voor Zr. M. rekening voor de som van *f* 1500 aan te koopen en het naar 's Hage op te zenden.

In deze handelwijze straalt op nieuw zoowel de hoogschatting van Zr. M. ter nagedachtenis van den voortreffelijken held door, als Hoogstdesz. zucht om den vaderlandschen kunstenaar aan te moedigen en te beloonen.

— Onder de oud- en merkwaardigheden van *de Ruijter* waren voorhanden, behalve 21 stuks brieven van hem zelve en van vorsten aan hem geschreven, behoorende aan de heeren *W. Parker de Ruijter*, te Hoorn, en *Faes Elias*, te Amsterdam, de volgende:

No. 1. Het rad of wiel, benevens de paal, zijnde het wiel dat waarmede *M. Az. de Ruijter*, in 't jaar 1618 gewerkt heeft in de lijnbaan *de Corcordia*, behoorende aan de heeren *Lampsens*.

2. Een rood fluwelen muts, bezet met paarlen, dienende tot de hertogskroon.

3. Een gouden keten, met gouden medaille daaraan gekocht, aan den admiraal vereerd wegens den togt naar Chattam, door de staten der vereenigde Nederlanden.

4. Een gouden sabel van den admiraal.

5. Een rappier met gevest van bloedkoraal, geschonken aan den admiraal in den jare 1676, door den Marquis *de los Veles*, Onderkoning van Napels.

6. Een kommandostaf van schildpad, de knoppen bezet met edelgesteenten, door *Karel II* koning van Spanje, in den jare 1676, aan den admiraal ten geschenke gegeven.

7. De sabel door den admiraal gewoonlijk gedragen.

8. Sabel door den admiraal verkregen in een gevecht tegen Algerijnsche roofschepen bij Salee, in Oct. 1653.

9. Sabel door den admiraal veroverd op den franschen kapitein *de la Lande*, bevelvoerende over het schip *Regina*, als vrijbuiter in de Middellandsche zee, tusschen Genegane en Sardinien, op 28 Februarij [illegible]

10. De gewone wandelstok des admiraals.

11. Een groen fluwelen brieventas met gouddraad geborduurd, door den admiraal gedragen.

12. Geborduurd kussen met het wapen des admiraals.

13. Een glazen pokaal met het daarop gesneden wapen en portret des admiraals.

14. Klein zilveren bekertje met het wapen des admiraals.

15. Twee kussensloopen, door den admiraal aan boord gebruikt.

16. Een houten schild, bevattende het wapen van den admiraal.

17. Vier houten schilden bevattende de kwartieren van gemeld wapen.

18. Het ijzeren harnas en de helm, door den admiraal gedragen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS waren Zaturdag ll. genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 dert. zest.; dito 5 pCt. 101; Amortis.-Syndik. 4½ pCt. 91¾; Domein Losr. 99½; Handelm. 156⅝; O. I. 5 pCt. 97 dert. zest.; Rusland 105⅝; Inschrijv. 6 pCt. 68⅝; Id. Certif. 100¼; Spanje 19[15/16]; Oostenr. 4 pCt. 92; Braz. 71½.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.